

WEEKBLAD VOOR DE
TROEPEN OP SUMATRA

No. 20

DE KLEWANE

Uitgave:

Dienst voor Leger-
contacten Medan

Redactie
Administratie

Troepencommando
Serdangweg
Telefoon: Mili 24.

424 ONTDEKT HET ZOVEELSTE LINGGARDJATI, EN VERLIEST ZIJN HART OP SABANG

Als u de moeite doet een kaart van de Archipel te nemen en een beetje fantasie op te roepen, zult ge zien, dat Noord-Sumatra lijkt op een rechterhand, waarvan de wijsvinger gericht is op een minitieuw eilandje: Pulau Weh genaamd. Hierop ligt het plaatsje Sabang, waarover dit verhaal gaat. Het zal u ontgaan, dat Sabang zeer strategisch ligt op de Indië-route, want als je beu bent van al dat blauwe zee water en al dat lauwe drinkwater; en van heel het primitieve gedoe aan boord van een troepenschip, dan ligt daar in de vroege regenachtige ochtendnevel het sprookjes eiland Sabang.

Op de landingssteiger staan twee overveelde, zeer automatische Ambonnesen schildwachten, met hun haast legendarische flaphoeden. Maar achter hen begint het sprookje van Sabang. U moet sterk aan Limburg denken, maar hier is alles dan veel groener, blauwer en geweldiger, met een weelderige begroeiing, waar een Hollands korenveld dun bij is. Bomen, waarvan je later pas de namen hoort. Korte waaiervormige tabaksplanten -och, wat was die eigen teelt petieterig- zeer hoge kaarsrechte klapperbomen, ijle kapokbomen, als reusachtige grove visgraten, met kleine plukjes tabak, als vogeltjes op de takken, en daaronder ondoordringbaar struikgewas (angstige stem-uit-de-troep „wat een pelopperkansen!“). Rondom deze groene wereld de zee van het puurste blauw en erboven de meest Hollandse lucht die u zich denken kunt. Enthousiasme doet vaak téveel naar superlatieven grijpen, maar op Sabang is zelfs het „aller.....ste“ nóch te dun en te houterig.

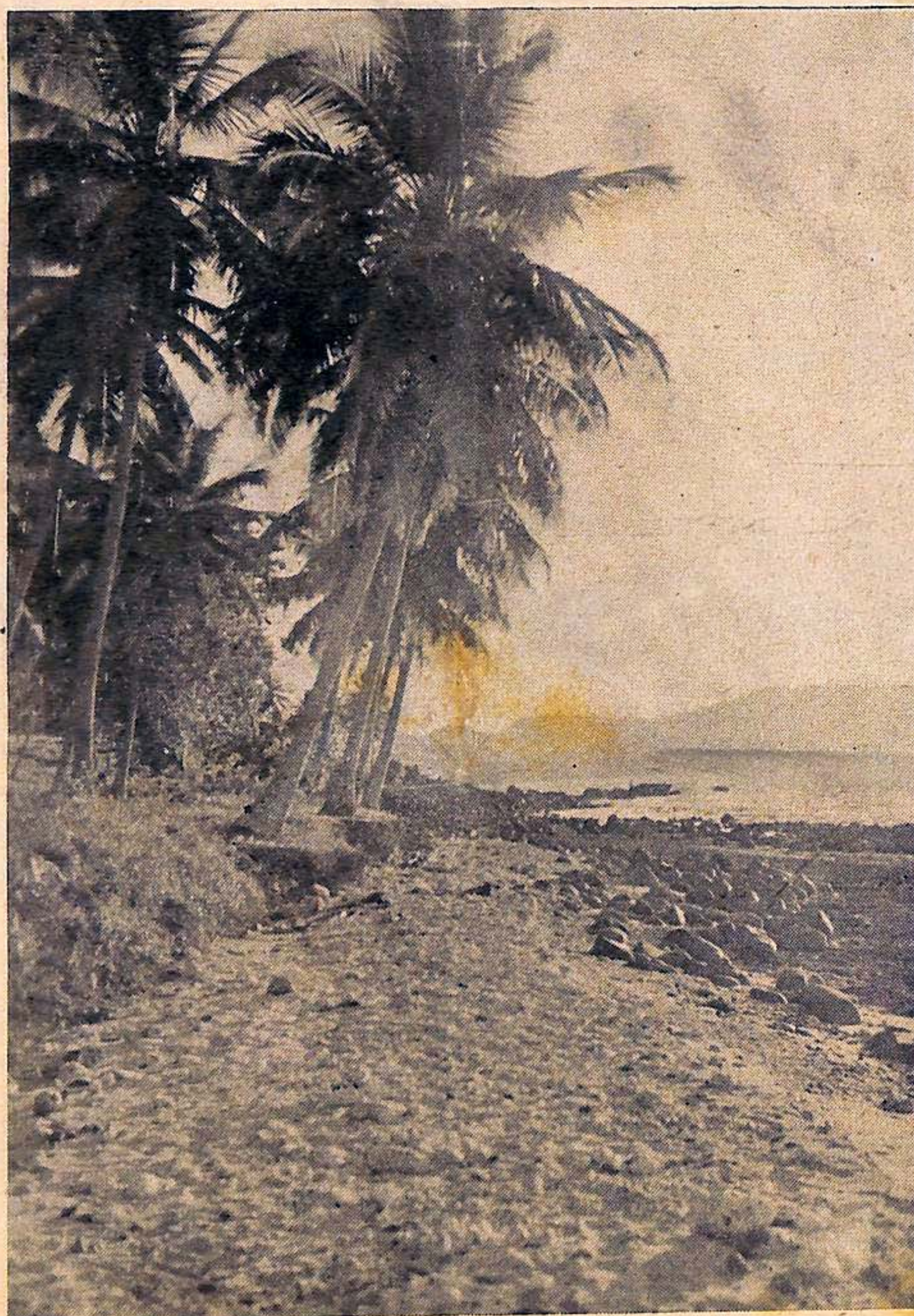
Ga vooral vroeg naar Sabang, óók als het regent. Want de regen kan niet lang duren, de vroege zon zal spoedig doorbreken en dan kun je het blauw aan de lucht zien komen. Het zilver gaat blinken op ontelbare druppels, en in de zilverblanke nevel kromt zich een flauwe regenboog, die langzaam oplost in het blauw.

Wij „deden“ Sabang. Een tikkeltje Amerikaans, u weet wel met zonnebril, foto-toestel, sigaretten en zeer veel snoep.... Breed uit naast elkaar door de hoofdstraat. Lazen een stapeltje Chinees op een tokotje, dachten even na, grijsden en mompelden dan: „Oh ja, c'est ca...“ Kraamden met behulp van ons woordenboekje een ontstellend Maleis uit, hier en daar onderstreept door (bloemrijk) Nederlands. Aten meer dan teveel bananen en ananas. Waren volmaakt tevreden en vergaten op schandalige manier het dierbare thuisfront. Meer nog dan in Port Saïd en Aden bleek hier, dat sigaretten een zeer gangbaar betaalmiddel vormen. De boordsigaretten Miss Blanch veroverden de bananen, kokosnoten en ananas van Sabang. De „bom-bom“ veroverde de jeugd van Sabang. Aan boord kregen we de man ongeveer een half-mud zuurtjes, met het gevolg dat we ze niet meer lustten. Zoniet de jeugd van Sabang. Die komt op je afgelopen, steekt een bruin handje uit, en vraagt dan: „Toean, bom-bom“ (heb je een snoepje voor me?) Zelf trek je je gulste Linggar-

djati-glimlach en deel je je snoepjes uit. Al je snoepjes. OOK die je zelf nog niet hebt tegengegeten. Want, gelooft u me: de Gruyterchocolade smaakt goed, misschien beter, dan andere, maar het lekkerste smaakt ze, in een kleverig handje van zo'n klein, roepend roetmopje. Linggardjati ligt niet alleen op Java. Het ligt ook op Borneo, Sumatra op Sabang en bezochten er het restant

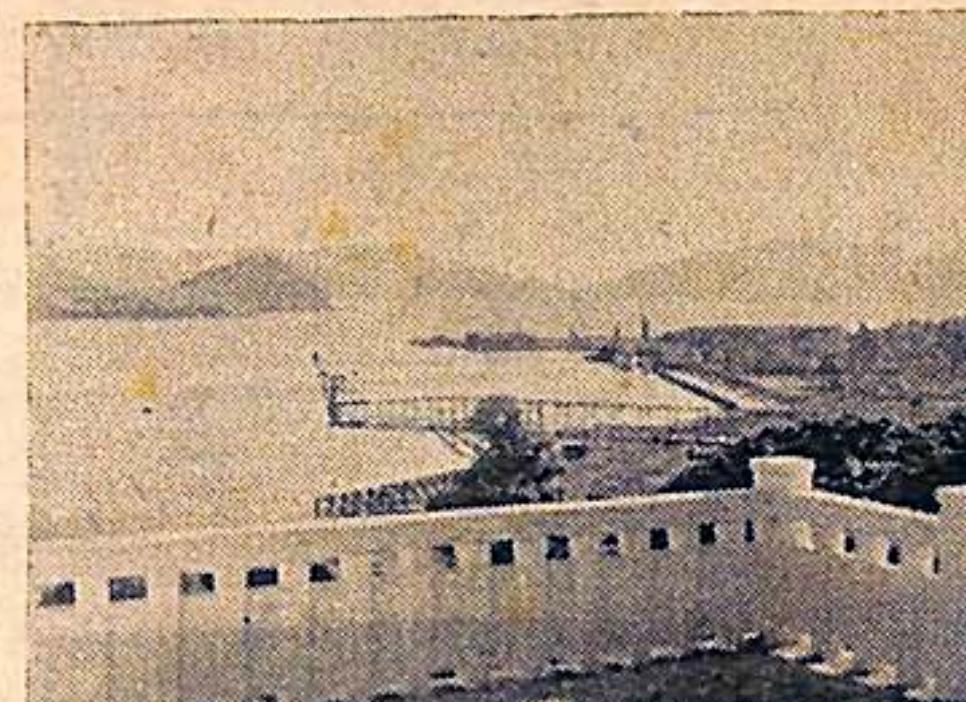
OOK al regent het.....

.....ga dan tóch naar Sabang

en Sabang en overal waar Nederlandse soldaten en kinderen zijn. Jan Engelman heeft eens geschreven: „Voor kinderen en soldaten staat de Hemel op een kier“. Dit moet hij in een van zijn beste ogenblikken gedaan hebben, want hoe groot de uiterlijke tegenstelling ook moge zijn, innerlijk is er tussen hen geen verschil. Daarom zijn kinderen en soldaten altijd bij elkaar, zoeken ze elkaar op, maken ze samen pret en verstaan ze elkaar, want ze spreken beiden de internationale taal van lachende gebaren. Thuis zullen ze moppen, omdat de foto's die ik stuur, heel weinig van het „knappe mezelf“ laten zien, maar wemelen van de ongewassen, ongekamde, maar lachende kinderkopjes. In andere Hollandse gezinnen zullen ze waarschijnlijk over hetzelfde mopperen. Toch hoop ik u nog zeer veel over deze kinderen te kunnen vertellen, want soldaten zonder een troep lachende schooierende kinderen, zijn moeilijk denkbaar.

Op 4 Mei passagierden we dan zes uur op Sabang en bezochten er het restant

van de 30 April-viering ter PASAR MALAM. Dan moet u denken aan een verwaterde Hollandse kermis, met heel weinig amusement en zeer veel negotie. Er stond een magere blikken zweefmolen met een scheurende toeter en een pic-up (ja, wát dacht u wel van Sabang), die naast een wals uit de tijd van Coen, een hemeltergend „mooi Waikikistrand“ kraste. Ook zag de eigenaar van dit vermakelijkheidsding er volstrekt geen been in, om de naald enige tijd rustig op dezelfde groef te laten doorwurmen. Wij wél, en ik kreeg een moment heimwee naar de jengelende gezelligheid van Janvier's stoomcarroussel en de knetterende, schandelijk dure autoscooter van v.d. Molen.....

Toen gingen we naar de negotie. In een grote rechthoek rondom deze zweefmolen stonden kleine open winkeltjes, waar je Wijnand Focking, Bensdorp en zeer veel bananen vond, naast het ondoordringelijke geduld van een inlander achter een dobbeltafeltje. Op een aanplakbord stond nog het programma van Koninginnedag op 30 April. Voor de aardigheid noteerde ik voor u: Openingsdienst in de Moskee, met gebed voor H.M. Koningin Juliana; prauwenrace in de baai, veldloop (sowhot) lampionoptocht en Oranjebal.

Het is zeer vreemd, maar je hebt een zeereis van drie weken nodig om voor een aanplakbord op Sabang tot de ontdekking tekomen, hoe groot Nederland eigenlijk is. Toen de klokken van het nieuwe carillon bierden over de Oranje feesten in Goes en op de markt de kinderen zongen, werd er óók feestgevierd duizenden mijlen van daar, op het onbeduidende kaartstipje, dat Sabang heet. Feest omdat de moeder van Trix en Irene, van Holland van heel de Archipel, jarig was.

Je moet er een uurtje klimmen en een doornat shirtje voor over hebben, om van de top van Sabang af neer te kunnen zien op de blauwe baai, waar in de diepte heel petieterig de „Grote Beer“ ligt. Maar de weg is heet en de weg is weg, Sabang heeft hiermede rekening gehouden en ervoor gezorgd, dat men op zeer veel punten die niet al te hoog liggen, neer kan zien op de baai. En weer treft het je dan: dit kon Limburg zijn, Groot Berg en Dal, of de Ardennen, alleen de rotsen, de fantastisch dichte begroeiing en het diepblauwe water, maakten er Sabang van.

En als je moe bent van de zon en van de stoffige stuk-gereden asfaltweg, die door het hele eiland kronkelt, moet je afdalen naar de kust en gaan zwemmen in de baai van Sabang. Het water is er zeer helder, in het begin heerlijk koel en haaien komen er niet..... Neem in vredesnaam niet met Ooster-Schelde allures een plotselinge duik, want de kust loopt zeer langzaam af en u zou

(Lees verder op pagina 2).

Nieuws uit

NEDERLAND

Nederland heeft in het vierde jaar na zijn bevrijding de slachtoffers en doden uit de jaren 1940 tot 1945 op waarlijk indrukwekkende wijze gevierd. De bijeenkomst in de Ridderzaal, waar o.m. de minister-president, dr. Drees, het woord voerde, werd bijgewoond door de vertegenwoordiger van H.M. de Koningin, leden van het kabinet, het corps diplomatique, vele militaire en burgerautoriteiten en familieleden van slachtoffers. Het kamer symphonie orkest, onder leiding van Sam Swaap, voerde o.m. de ouverture Egmont uit; Charlotte Köhler, onze bekende voordrachtskunstenares droeg onder indrukwekkende stilte psalm 44 in de berijming van Marnix van St. Aldegonde voor; Annie Woud zong o.m. het ontroerende: „Abide with me” en na het sublieme planospel van Julius Katchen, die de „Funérailles” van Liszt en de Treurmars uit de Sonate Opus 26 van Beethoven ten gehore bracht, nam de minister-president het woord, die gewaagde van de verliezen, geleden door Nederland en Indonesië. „Als wij alle krachten inzetten”, zo eindigde dr. W. Drees, „ons daarbij allereerst in eigen land ten volle geven en weten te handelen met de eendracht, die geenszins de natuurlijke verscheidenheid der vrijheid uitsluit, dan zal ons volk zich de mannen en vrouwen waardig tonen, die temidden van oorlog en bezetting, vasthielden aan hoge idealen.”

„Dat wij nu leven, danken wij aan hun sterven; dat wij ons vrij kunnen bewegen, aan hun gevangen zijn; dat wij kunnen schrijven, aan het verstijven van hun handen.....”

Deze machtige woorden, van een andere spreker in de Ridderzaal waren het, die bij alle appels aan de doden in den lande doortrilden.....** In Utrecht, het centrum des lands, onthulde Prins Bernhard een groots vrijheidsbeeld, een tien meter hoog beeld dat op het eeuwenoude Domplein is opgericht ter eerbiedige nagedachtenis aan de gevallen verzetsstrijders. Het beeld, een vrouwenfiguur met de toorts der vrijheid, werd vervaardigd door de kunstenaar, mevrouw Corrie Franzen-Heslenfeld. Voor de onthulling van dit monument, werd er in de Domkerk een korte dienst gehouden, waar sprekers van verschillende levensbeschouwing het woord voerden.** Vele duizenden burgers en militairen hebben de gevallen van de Waalsdorper-vlakte herdacht door op de herdenkingsdag een „stille tocht” te maken naar de plaatsen waar velen van onze verzetslieden werden neergeschoten.** Ook op de Grebbeberg, het toneel van hevige strijd in 1940, werd een korte plechtigheid gehouden, waarbij de vertegenwoordiger van de minister van oorlog het woord voerde.** Amsterdam herdacht zijn gevallen met een stille tocht met aan het hoofd de burgemeester, mr. Arn. d'Ailly, van de Nassaukade naar de Dam. Aan de voet van het nationale monument werd een plechtigheid gehouden, waarna de Amsterdammers voorbij het monument defileerden.** Rotterdam, 's-Graven-

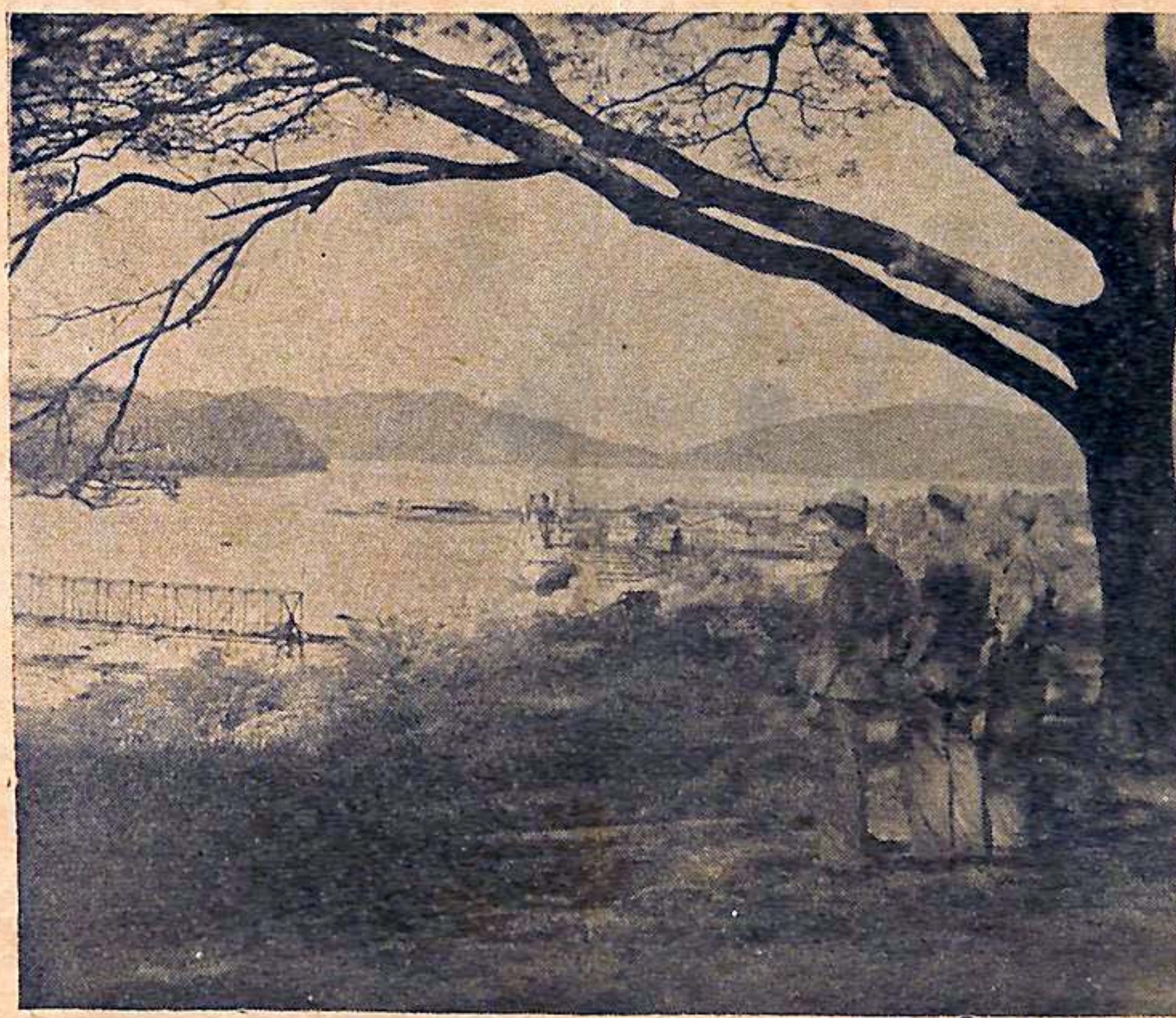
hage, Groningen. Maastricht, kortom in alle plaatsen en plaatsjes werd de nationale rouwdag op treffende wijze herdacht. In deze plaats herdacht men zijn verzetsstrijders in het bijzonder. elders de gevallen van 1940, te Bergen op Zoom werden speciaal de gevallen Canadezen herdacht, doch iedere streek en iedere plaats herdacht op eigen wijze de gevallen in oorlog en verzet.** Tijdens de nationale feestdag, waarop Nederland zijn bevrijding vierde, zijn enige incidenten voorgevallen die o.i. hadden voorkomen kunnen worden. Op deze dag werd het werk tot 13.00 uur voortgezet, terwijl de scholen voor de middag geen vrij hadden. Hier en daar wensten de werkgevers zelfs helemaal niet vrijaf te geven, zoals bijvoorbeeld in Twente. Tegen de wens dus van de gezamenlijke werkgeversorganisaties beëindigden de arbeiders van vrijwel alle Hengelose industrieën om één uur de werkzaamheden met het motief, dat dit besluit niet was gericht tegen de directies, doch eerder nog was

.....en bezochten het restant van de 30 April-viering: de pasar malam.....

bedoel als een manifestatie om te wensen er op uit en trachten leerlingen van andere onderwijsinstellingen te animeren om ook vrijaf te nemen. In Rotterdam heeft de politie een groep van deze jeugdige demonstranten uiteen moeten slaan.** En dit alles omdat klaarblijkelijk nog niet voldoende richtlijnen zijn vastgesteld ter viering van de Nationale feestdag.**

.....ga dan tóch naar Sabang

(Vervolg van pagina 1).

misschien een paar woorden zeggen, die rotsmuurtje. Hier hoorden we voor het eerst de lokroep van Indonesië. Later zullen we begrijpen dat zeer veel soldaten hun eigenlijke vaderland verliezen: zijn ze in Indonesië, dan willen ze naar Holland; zijn ze terug in Holland, dan verlangen ze naar Indonesië. Waren we één volle dag op Sabang gebleven, dan had ik ook mijn vaderland verloren..... Hoe onbeschrijfelijk rijk is Nederland met Sabang.

Hier hoorden we voor het eerst de lokroep van Indonesië. Later zullen we begrijpen dat zeer veel soldaten hun eigenlijke vaderland verliezen: zijn ze in Indonesië, dan willen ze naar Holland; zijn ze terug in Holland, dan verlangen ze naar Indonesië.

Waren we één volle dag op Sabang gebleven, dan had ik ook mijn vaderland verloren.....

Hoe onbeschrijfelijk rijk is Nederland met Sabang.

Kpl. Stiegers.
424ste bataljon.

Maatregelen ter voorkoming van TYPHUS

In Medan en omgeving komen vele gevallen van buiktyphus voor. Daarom bepaal ik het volgende:

1. Behalve in de stad Medan, waar waterleidingwater ongekookt mag worden gedronken, is het drinken van ongekookt water verboden. Ruw ijs mag niet worden geconsumeerd en dranken mogen alleen gekoeld worden gebruikt.
2. Het betrekken van eten en drinken en ijs-soorten van warongs en rondtrekkende venters is verboden. (Aan C-MP wordt opgedragen in het bijzonder toezicht te doen houden op het in dit punt gestelde en van overtredingen proces-verbaal op te doen maken).
3. Fruit mag uitsluitend onopengesneden worden gekocht en alleen dan rauw worden gegeten, indien het vruchtvlees zonder aanraking met de handen kan worden genuttigd.
4. Rauwe groenten mogen niet worden geconsumeerd.
5. Het is noodzakelijk eenden-eieren voor de consumptie 11 minuten te koken of ze gedurende 5 minuten dubbel te bakken.

Over de inenting tegen typhus bestaat steeds het verkeerde begrip, dat diegenen, die zijn ingeënt, niet vatbaar zijn voor deze ziekte. Dit is zeker niet waar. Inenting geeft slechts ten dele bescherming; zij is te vergelijken met het aanbrengen van een pantserplaat en de ziekte met een projectiel, van welk kaliber (mate infectie) afhangt of de pantserplaat wordt doorboord of niet.

De terr. tps. troepenldt. N. Sumatra, o/l. de terr. arts Noord-Sumatra.

F. F. L I N G E N
dir. o.v.g. 1e kl. KNIL.

HET ONTSTAAN VAN DE VROUW

Een Indische legende

Voor het strijdkrachtenprogramma in Batavia zijn in een paar achtereenvolgende weken interessante causerieën gehouden door tlt. A. W. Vogelsang. Hij vertelde enkele Javaanse, Arabische en Hindoeïsche scheppingsverhalen.

De aandachtige toehoorder kon uit deze causerieën reeks opmaken, dat bij de verschillende volkeren, zowel vóór, als na onze jaartelling, de scheppingsverhalen ongeveer gelijkvormig zijn opgebouwd.

Eén verhaal, dat door een luisteraar aan de causeur was opgezonden week geheel af van de andere scheppingsverhalen, hieronder volgt het:

TOEN de almachtige god Mahadeva de aarde had geschapen, vloog hij van de aarde op, om deze van boven af te bewonderen. Door zijn vlucht ontstond er een warme en geurige wind. De palmen der aarde bogen hun koppen voor Mahadeva en onder zijn blik begonnen de reine, blanke, teergeurige lilies te bloeien. Mahadeva plukte een van de lilies en wierp haar in het blauwe water van de zee. Door de wind begon het kristallen water te bewegen en bedekte de prachtige lilië met het blanke schuim.

Na een minuut begon uit dit banket van schuim de vrouw te bloeien, teer, blank en geurig als de lilië, beweeglijk als de wind, met een schittering als van het zeeschuim en vluchtig bewegend als de golven.

Het eerste wat de vrouw deed, was zich voorover buigen en zij bekeek zich in het kristallen water en riep uit: „Oh, wat ben ik schitterend mooi!” Toen keek zij rond en zei: „De wereld is ook wel mooi.....”

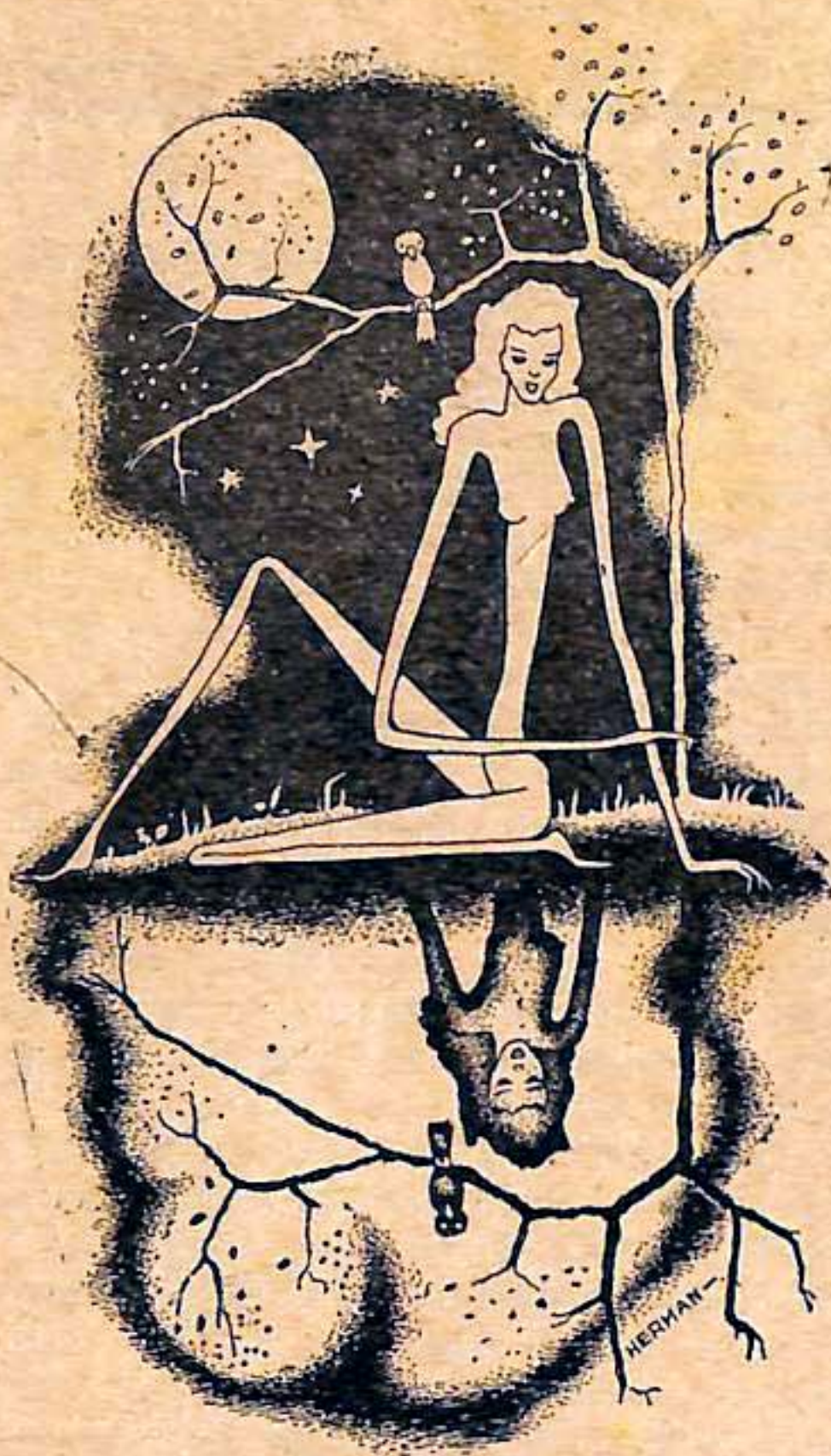
De vrouw ging het water uit en kwam droog op het strand. Toen de bloemen op aarde de vrouw zagen, begonnen ze te bloeien in tientallen kleuren en vanuit de hemel keken miljoenen nieuwsgierige ogen op haar neer. En deze ogen begonnen te schitteren van pure verbazing, bewondering en extase. Van die tijd af schitteren de sterren aan de hemel. De ster Venus schitterde afgunstig en daarom is ze nu nog steeds helderder dan de vele andere sterren.

De vrouw wandelde door de schitterende bossen en velden en alles scheen wel stil verwonderd te zijn door haar schoonheid.

Deze stilte begon de vrouw te vervelen en zij riep uit: „Hô, almachtige Mahadeva, Gij schiep mij zo mooi en alles is zo verrukt over mij, maar niemand zegt iets en ik hoor niets van deze verrukking”.

Mahadeva hoorde deze klacht en daarom schiep hij de talloze vogels voor haar. En deze vogels zongen betoverende liederen over de schoonheid van de vrouw. De vrouw luisterde en lachte, maar na een dag kreeg zij er genoeg van en het zingen begon haar tegen te staan. Zij verveelde zich en zij riep: „Hô, almachtige Mahadeva, men zingt betoverende liederen tot mij en daarin zegt men, dat ik heel schoon ben. Maar wat heb ik aan deze schoonheid, als er niemand is, die mij wil omhelzen en zich liefkozend tegen mij aanvleien?”

Toen schiep Mahadeva de mooie buigzame slang, en deze strengelde zich om de

mooie vrouw en brak bijna haar been-deren.

Een halve dag was de vrouw tevreden, daarna verveelde zij zich weer.

„Hô, Almachtige Mahadeva”, riep zij

uit, als ik werkelijk zo mooi zou zijn, als ik meende, dan zouden er wellicht anderen zijn, die zouden trachten mijn schoonheid te benaderen en mij na te bootsen. De nachtegaal zingt prachtig en daarom doet de vink haar na. Ik ben waarschijnlijk niet zo mooi”.

Om de vrouw tevreden te stellen, maakte Mahadeva de aap voor haar. De aap imiteerde elke beweging van de vrouw en zes uren was de vrouw tevreden. Maar daarna werd ze verdrietig en met tranen in haar ogen riep ze: „Ik ben zo mooi, zo prachtig! Men zingt over mij, men omhelst mij, men breekt mij bijna de beenderen en men bootst mij na. Men bewondert en benijdt mij, zodat ik er bevreesd van wordt. Wie zal mij verdedigen, als men mij uit afgunst kwaad wil doen?”

En Mahadeva schiep voor haar de sterke en machtige leeuw. En de sterke en machtige leeuw bewaakte de vrouw. Drie uren was zij tevreden, maar daarna riep zij uit: „Ik ben schoon. Men liefkoost mij ik kan niemand liefkozen! Men bemint mij, ik heb niemand om te beminnen. Deze grote, verschrikkelijke leeuw kan ik niet liefhebben; ik heb voor de leeuw alleen maar achting en vrees”.

En op datzelfde ogenblik verscheen voor de vrouw, volgens de wil van de almachtige Mahadeva, een klein, mooi hondje. „O, wat een lieflijk beest!” riep de vrouw en zij begon het hondje te liefkozen. „O, wat houd ik van dit hondje! Nu heb ik alles en behoeft ik nergens meer om te vragen”. Na anderhalf uur was zij vertoornd, omdat zij niets meer te vragen had. Om die toorn te luchten, begon zij het hondje te slaan. Het hondje blafte en liep bij haar weg. Zij schold op de slang, maar de slang siste en kroop weg. De aap, die zij plaagde, liep weg en toen de vrouw de vogels riep, vlogen zij weg.

„Hô, ik ongelukkige”, riep de vrouw uit. „Men liefkoosde mij, toen ik blij was en toen ik in een goed humeur was, prees men mij. Maar als ik boos wordt, lopen allen weg. Ik eenzame”, riep zij handenwringend, „Almachtige Mahadeva, voor de laatste maal smee ik u, schep iets voor mij, waarop ik mijn woede kan koe-

Bij het 424ste bataljon

De jongens van het nieuwe bataljon zijn behouden op de plaats van bestemming aangekomen.

Gekleurde verhalen van lauکهs in Medan over „linke” wegen vermochten de goede stemming niet te beïnvloeden.

Het Sumatraanse landschap was voor alle nieuwelingen een openbaring en de veldpost van het nieuwe garnizoen kreeg een lawine van opgewonden en prijzende verhalen in postbladvorm te verwerken.

De dienst welzijnsverzorging vreesde met een voorraad van 20.000 stuks binnen enkele dagen niet te kunnen voldoen aan deze postbladrush.

De eerste avond de beste na het betrekken van goede kwartieren, het reinigen van de bestoven bodies en het wegwerken van een stevige maaltijd, kwam er al een aantal op wacht.

Het turen in de maanlichte nacht werd tegen de ochtend beloond: Ze zagen langs de weg in het dal een lange rij van bewegende lichtjes. Het is moeilijk te zeggen wat er in hun gemoed omging. In elk geval vond één der jongens het zaak de wachtcommandant te waarschuwen. Deze trok er omzichtig met een paar „barus” op uit om poolshoogte te nemen en zij ontdekten een onafzienbare rij Indonesische vrouwen met zware lasten op het hoofd en een flambouw van rijststro in de hand om zich tegen wild ongedierte te beschermen en het pad te verlichten, vreedzaam op weg naar de pasar van de nabijgelegen stad.

De nieuwe jongens hadden hun eerste tropenavontuur gehad.

len, iets dat niet wegloopt, als ik het sla, iets dat ik kan vertrappen en dat niet de moed heeft om te vluchten als ik boos ben en dat de plicht heeft alle klappen te verdragen.....

Mahadeva peinsde lang en..... schiep voor de vrouw de echtgenoot, de man.

HET SUEZ-KANAAL

als een probaat middel tegen slapeloosheid

Suez-kanaal. Die naam moet je zeer sloom en zeer lizig uitspreken wanneer je in de luwte op het dek van een troepentransportschip, halfslappend, met schelvisogen voor je uit droomt.

Denkt vooral niet aan wat je op school allemaal hebt geleerd over Ferdinand de Lesseps, de oliemaatschappijen en de aandelen die zo goed staan. Pieker niet over jaartallen en „ten koste van zoveel slachtoffers”. Vermoeit u nergens mede. Helpt iemand anders maar met niets-doën en voor de rest moet je alleen maar kijken. Daarvan krijgt men het meestal niet warmer. De krantenman noteert wel.....

HET Suez-kanaal is vaal; het water, het riet aan de kant, de weg ernaast en de oevers: droge moerassen en woestijnzand. Alleen de lucht is hard-blauw.

Op de kant, parallel aan het kanaal, loopt een schraal enkel spoortje, een telefoonlijn, een pijpleiding en een weg waarover Engelse legertrucks rijden. De jongens in de cabine zwaaïen naar ons. Stoffige vrachtwagens passen nog enigszins in dit troosteloze stoffige beeld. Luxe auto's vallen echter volkomen uit de toon en verwekken aan boord meer opschudding dan het verschijnen van Mozes met zijn legergroep zou hebben veroorzaakt. Het kanaal is niet veel breder dan het Noord-zeekanaal. De beschoeïing is echter erbarmelijk slecht. Zover ik kon nagaan, waren vier slapende Arabieren en een onbeschrijflijke

woonschuit de enigen, die hierin verbetering poogden te brengen. Om de vijftig meter een trapje van vier tredjes over een lengte van 168 kilometer. Op regelmatige afstanden een verschroeid groepje huisjes met ernaast een klein, dapper vlaggetje, hoog in de laaiende woestijnhitte. Enkele gestalten, die liggen te slapen in de schaduw...

Zo zullen de Arabiertjes van betekoming de conjugaties leren. Ander „gebruikt-werkwoord” is in deze streek niet denkbaar.....

Even wordt de troep wakker, wanneer aan de linkeroever een „vleket-moskee” zichtbaar wordt met vlak ernaast een kamelenmarkt. Slaperige stem-uit de-troep, „Ik mag kamelen wel.....” Dan weer de vale, slaperige hitte. Zeer droog en zeer een-tonig...

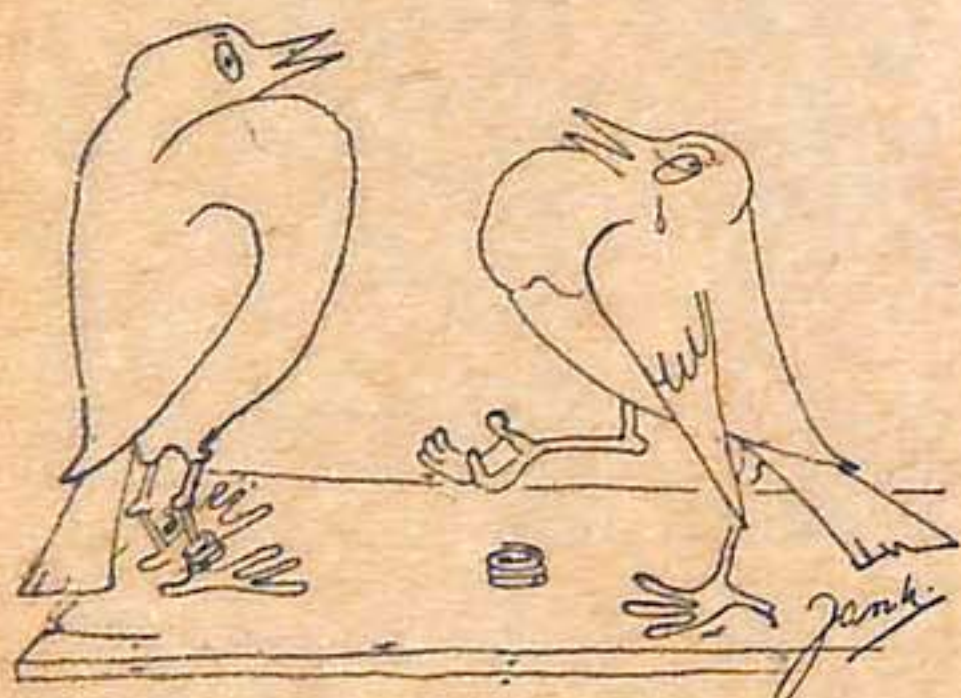
Ja, als u zeer oud en zeer seniel wilt worden en als u permanent lijdt aan slapeloosheid, moet u een optrekje huren tussen het riet langs het Suez-kanaal. U moet voorts van een oud laken een zak maken, met een beetje zwier een vod rond uw hoofd knopen u niet meer wassen en uw baard laten staan. Dan gaat u, in afwachting van een aanstelling „bij het Suez-kanaal”, rustig in de schaduw liggen slapen. Mocht u soms even wakker worden, roept dan, als een teveel gedraaide grammofoonplaat en vooral niet opgewekt: „Ali Baba... derrrrtieg goelden” tegen een traag passerend schip Schrik echter niet van de menigvoudige echo die van sommige (Hollandse) troepenschepen terugkomt.

Want deze schepen moet u te vriend houden.

Want deze schepen zijn belangrijk. Want deze schepen zijn zowel aanschaf-, als afzetgebied voor uw negotie in ontvreemde en afgekeurde goederen.....

Dan kunt u zich weer rustig om-draaien.

En slapen.....

„Geef mij onmiddellijk mijn ring terug, bedrieger”.

DE NAAMLOZEN

HET gebeurde op een dag in November.

Op de ladang waren Batakse vrouwen aan het werk.

Een van hen, Toebia genaamd, verwachtte een baby. Zij hielden op met werken en gingen langzaam huiswaarts. Toebia voelde ineens stekende pijnen. Zij kreunde, vrouwen schoten toe. Laat in die middag snelde een jonge Batak door de utan om 15 kilometer verder hulp te gaan halen bij de blanda's, bij het Rode kruis.

Dien avond tegen achten zou een dokter, zijn verjaardag gaan vieren, maar het lot besliste anders.

In de mess rinkelde de bel, en een post, 45 kilometer verderop, vroeg de dokter om hulp. De verpleger die opbelde, luisterde naar de schone naam van Gerrit. Hij kon het niet alleen af en vroeg of de dokter niet „even” kon komen.

Ik stond gereed om naar de bios te gaan. Mijn collega's, beste jongens maar met een zwak voor puzzles, zaten aan tafel met verwilderde gezichten te zwoegen aan een of ander monsterding. De tafel was bezaaid met papieren, woordenboeken en atlanten. Net toen ik weg wilde gaan, vroeg er één iets aan mij en dat betrof een of ander woord dat ik niet wist (Die knapen vragen altijd dingen die niemand weet). Prompt volgden enige hatelijke opmerkingen aangaande mijn opvoeding, die je niet nemen kon. Na een uitvoerige beschrijving van zijn voorouders en wat ik daarvan dacht, trad de dokter binnen, en vroeg of er één mee ging naar een bevalling. Aan de valse grijs op hun snuiten zag ik dat het mis liep. Was ik maar direct weggegaan. Maar ik kreeg geen kans om er onder uit te komen. Want een van deze knapen, luisterende naar de naam Haantje, zei „Laat Jaap (dat ben ik) maar gaan; hij heeft het meer gedaan”. De baas stopte verdere discussies en zei tegen mij: „pak de spullen in, de jeep komt zo”.

Ik greep mijn kanon, pakte allerlei gevaarlijk uitzienende tangen die geen cent hoop meer voor de baby zouden geven en ging gelaten zitten wachten. De jeep kwam en bleek geleend te zijn van de aalmoezenier. De chauffeur, ook geleend, naam Vos, keek als een tijger die bloed ruikt. De doc en ik stapten in en weg was de jeep; hij stond geloof ik al in zijn drie. Bomen flitsten voorbij, waterzuilen schoten over ons heen en met twee handen hield ik mij vast. In gedachte zag ik mijn vrouw een telegram openmaken waarin stond: „tot ons diep leedwezen...enz. enz.” Maar wij kwamen er levend doorheen en stopten aan een kali die wij over moesten.

Gerrit stond aan de overzijde te wachten en vertelde droog, dat wij effies moste wachten, aangezien „iets” lek was. Na een kwartiertje kwam een ding, dat vroeger eens een sampan was geweest. Het ding stond nog halfvol water. Dat moest er eerst uit maar het lukte niet erg, het lek moest eerst worden gestopt en dat gebeurde met enige baalzakken. Wij kwamen behouden aan de overkant waar ik mijn collega uiterst vriendelijk begroette, zodat hij meende een bokshouding te moeten aannemen. Enfin veel tijd was er niet en ik klom in een ding dat op ons wachtte en dat ze daar een fiifteen-

hundred noemen. Nou dat klopte wel, want van die datum af, was hij vermoedelijk wel in het gebruik genomen. Maar 't geval reed nog. Zo af en toe op één wiel, maar dat lag, geloof ik, aan die chauffeur. Wij gingen over een brug die ons nog hartkloppingen bezorgde (zes platen in de lengte en twee ondersteuntjes van bamboe en drie meter diep), maar „zij” vonden dat gewoon. Een paar honderd meter verder stopten wij en ons werd verzocht om uit te stijgen.

„Nou effies een stukkie lope en dan leit er een sampan te wachte”, sprak de chauffeur.

Onze chauffeur (de geleende) was ook mee gehobbeld en de fiifteenhundred had de benen genomen, dus daar stonden we dan met zijn vieren op een eiland.

Gerrit nam de kop en bracht ons naar de boot. Wij liepen een driehonderd meter, toen hij plotseling stopte, waardoor ik haast de kali inschoot. Ik stond meteen in vuur en vlam, maar omdat ik mijn handen vol had aan de grote tas, trok hij er zich niets van aan „Moet je maar niet lopen slapen”, zei die k... Een bloedbad werd voorkomen, doordat de baas tussenbeide kwam, maar anders was hij bij zijn overleden familie bijgezet.

Beneden lag een sampan, een juweel van een ding, want hij was waterdicht. Voorzichtig stapten wij in en voeren naar de overzijde van de kali.

Uitstappen, lopen, weer een kali en weer lag er een sampan. De organisatie klopte als een bus. We stapten in en voeren weer de rivier op, ditmaal een flink eind.

De dokter, die de hele reis nog weinig had gezegd (hij dacht zeker aan de oude fokking in de mess) verbrak de stilte en zei: „Er is één ding dat me hels zou maken en dat zou zijn als dat mormel al is geboren”...

O, de stroomversnelling, zei Gerrit.

In dit verhaal van „ome Jaap, te velde”, confronteren we de lezer met de humor van een der velen, die de grootste tegenslagen uit de beste hoek bekijkt: de grappigste, namelijk.

't Is een beetje ruw verhaal, althans voor ons, die in bureau-terminen denken, maar het is een eerlijk verhaal: de geschiedenis van een verpleger die tesamen met de doc vele hindernissen moet overwinnen om tenslotte te bemerken dat....., terwijl Gerrit.....

„Nou daar hoeft je niet bang voor te zijn”, wist Gerrit.

De chauffeur kreeg plots visioenen van krokodillen die zijn maagdelijkheid belaagden, maar het bleken een paar bomen te zijn.

In de verte glom een lichtje dat langzaam groter werd.

Over het water klonken een serie klanken in de welluidende Batakse taal. Van de schipper hoorden we het woord „kasian” en hij keek een beetje bang in onze richting. Ik begon te grinniken.

„Wat is er aan de hand,” zei de doc. „Het mormel is er”, zei ik en keek vals naar Gerrit.

Die zei niets en keek een beetje beuteurd. Ik loerde in de richting van zijn ribben en wreef mijn handen.

Het ventje werd bleek en mompelde: „Laten we maar terug gaan”. Maar dat namen wij niet: „Dat jong moeten we zien” zei de doc. Nou dat ging, want het was maar tien minuten lopen, volgens Gerrit.

Opa, die ons had vervoerd, deed dienst als gids en opoe die ons op stond te wachten, sloot de stoet. Wij liepen vijftien minuten en zaten vast in het struikgewas.

Gerrit werd doodzenuwachtig en het was een geluk, dat ik me handen vol had, maar anders... (zie boven).

„Ik snap er nies van”, jammerde Gerrit. „Het is hoogstens tien minuten lopen”. Opa slaakte een kreet en wij zagen licht in de duisternis.

„Juist daar is het”, zei onze wapenbroeder Gerrit en keek mij triomfante-lijk aan.

Wij kwamen bij een huis en heel de kampong stond klaar om ons te begroeten. We kropen naar binnen, want we moesten de baby zien. Deze sliep de slaap der onschuldigen. Zijn moeder zat breed en welgedaan tegen de muur en lachte met heel haar gezicht.

Gerrit werd van alle kanten op zijn schouder geklopt, iets wat mij deed vragen of hij soms de vader was. Hij werd rood en de doc grinnikte.

„Waarom feliciteren die lui je dan?” vroeg hij aan Gerrit. Deze werd nog roder. „Ik had, voor dat ik u riep, een paar aspirientjes gegeven”, fluisterde hij, „en nu denken ze dat het daar van komt dat het zo goed is gegaan”.

Ik vroeg of het kind al een naam had. Het scheen van niet. „Laten we het dan Gerrit noemen”, zei ik en het voorstel werd door de kampong met gejuich begroet.

Ik feliciteerde Gerrit en vertelde dat ik het naar zijn meisje zou schrijven. Toen werd hij giftig en ik had lol.

Het werd tijd om weer naar huis te gaan. We schudden velen de handen. Men beloofde ons manden met eieren, maar die konden we niet meenemen dus daarom zouden ze bij Gerrit worden gebracht, die deze dan wel verder zou sturen. (Tot heden heb ik er nog niets van gezien, maar hij heeft een vuile maag gehad en dat komt me verdacht voor).

Hij was te oud

Op het stadhuis te Utrecht trad dezer dagen, zo lezen wij in de Tijd, een vriendelijke heer kamer 16 binnen.

„Kan ik mij hier aanmelden voor de Nationale reserve?”, vroeg hij minzaam.

Het antwoord was bevestigend en de gebruikelijke vragenlijst kwam voor de dag.

„Hoe oud bent u?”

„Dat is een zeer onvriendelijke vraag”, was het antwoord.

„Maar dat moeten we werkelijk weten”.

„Nou, twee-en-tachtig jaar.....”

„.....Twee-en-tachtig?”

„Is dat misschien te oud?”

„Ja, zei de ambtenaar, dromerig voor zich uitstarende, „dat is jammer genoeg te oud”.

„Ik voel me anders nog geen vijftig”, zei de heer toen, „en ik zou het zo graag doen”.

Met een bedroefd gezicht zette hij zijn hoed op en sloot zacht de deur dicht.....

Twee gidsen plus opa brachten ons weer naar de sampan en het duurde nu werkelijk tien minuten.

We zakten nu de stroom af en het ging behoorlijk vlug. We hoefden nu niet over land maar zouden doorvaren. Na een half uur klonk er in de verte geruis.

„Wat is dat?” vroeg de chauffeur. „O, de stroomversnelling”, zei Gerrit.

Ik probeerde het duister te doorboren, maar zag niets, alleen water en dat schoot met een rotgang langs ons heen. De boot begon verdacht te schommelen. Grote rotsblokken staarden ons aan. De chauffeur zat met zijn hoofd tussen zijn knieën zijn voorvaders om bijstand aan te roepen. Als een flits zag ik mijn zondig leven mijn ogen voorbij gaan en ik dacht nog aan mijn uitgeleende centen.

„Dadelijk zitten we op een rots”, zei iemand en toen zaten we er op.

Maar opa en kleinzoon (een grote) tjoepden over boord en bewaarden ons voor erger. Voorzichtig brachten zij de boot naar de wal, die ik met vreugde begroette.

Nadat wij zonder verdere moeilijkheden het veer weer hadden bereikt, namen wij afscheid van Gerrit en zeiden dat we heus niet boos waren. Want we dachten daarbij aan de eieren. Ik vertelde hem zachtjes wat er zou gebeuren indien hij ze vergat te sturen maar hij beloofde het plechtig, die sloeber. Na voor de laatste maal een kali overgestoken te zijn waarbij we allemaal een nat pak opliepen vanwege de lekke sampan, kwamen we voldaan thuis.

Die Gerrit heb ik van alles toegewenst. Maar laat me die snertvent nou korporaal geworden zijn.....

„te velde”
Ome Jaap.

HOE BESTAAT HET!

Door wolken met droog ijs te bombarderen is men (bij bepaalde wolken) er in geslaagd de regen, die er trouwens in gecondenseerde vorm in zat, uit te verdrijven. Hierdoor kan men droge velden op de aarde „besproeien” of, ten behoeve van de touristen in koude streken bijvoorbeeld, vlugger sneeuw laten vallen. Anderzijds kan men de wolken „uitmelken” vóór ze een stad bereiken, zodat geen zware sneeuwval in de stad terecht komt. Zeer practisch dus.

HET KAPPIER

KAPSALON" is een nogal wat weidse naam voor de drie staande gegalvaniseerde platen onder de djerukboom achter ons huis. Een deur is er niet; de eigenaar vond het schijnbaar eenvoudiger de vierde zijde achterwege te laten om aldus het gast-vrij aanzicht te verhogen. Het is natuurlijk ook zeer goed mogelijk, dat op de dag van de „bouw" van dit obstakel, geen vierde plaat voorhanden was. Het dak wordt gevormd door de meer genoemde lommerrijke djerukboom, die wel in staat blijkt de hete zonnestralen enigszins te temperen; doch de gutsende regenstralen vinden een vrijwel onbelemmerde doorgang. De droge tijd is dan ook h e t seizoen voor onze kapper. Gedurende de natte tijd hangt het bordje „kapsalon" andersom. Op de achterzijde prijken de woorden: „Gesloten wegens weersomstandigheden", zij het dan niet met zulk een sierlijke letter geschreven. In de droge, dus drukke tijd, gaan er geruchten over onze kapper door de compie, geruchten, die wij tot nu toe echter nog niet hebben kunnen bevestigen, daar wij altijd met een wijde boog om de „kapsalon" heenliepen.....

NU zitten wij echter op het wankel bankje in de „salon" en kunnen er zelf nog niet over uit, zo diep te zijn gezonken. De inventaris bestaat uit een plank op vier wankelende poten, die tesamen de naam s t o e l dragen. Bij de scheerklanten wordt achter deze stoel een balk in de grond gestoken om zo het hoofd van het slachtoffer achterover te laten rusten op de manier, als in vroeger tijden het hoofd van een ter dood veroordeelde rustte op het beulsblok, terwijl er een vlijmscherpe bijl werd gezwaaid..... De enige tegenstelling hier is, dat er geen bijl, maar een kappersmes wordt gezwaaid. Boze tongen beweren echter, dat de gevolgen nage-noeg dezelfde zijn. Het slachtoffer kan de operatie zelf volgen in de heuse kapspiegel, afkomstig uit de woning van een beter gesitueerde kampongbewoner, die echter, om de een of andere reden, de aftocht blies toen w ij ons lieten zien. Twee pin-up-girls flankeren de grote spiegel en lachen hun eeuwige, zij het door weer en wind enigszins verbleekte, glimlach naar de man onder het mes, alsof zij hem moed willen toelachen. De alles overheersende kappersfiguur is gekleed in onderbroek, zegge „pendek" en polopporpet.

Zo verdiept in onze beschouwing van het interieur, zijn we dat het: „Wie volgt?" van de kapper eerst tot ons doordringt, als hij het voor de tweede maal herhaalt en ons met zachte drang ter slachtbank voert. In stille overgave nemen wij plaats. De stoel protesteert krakend tegen ons gewicht. Van dit ogenblik af, is de kapper aan het woord, slechts zo nu en dan onderbroken door een woordje van ons, dat wij in de gauwigheid in de woordenstroom des figaro's welbespraaktheid kunnen werpen. „Gaaf u zitten. Gaaf u zitten. Het is mij een eer, u onder mijn clientèle te mogen rekenen. Zit u gemakkelijk...?" Bedrijvig knoopt onze kapper de smoezelige doek rond onze hals met de hardhandigheid van een bootwerker, die zijn Kerstkoningetje ophangt. Wij proberen te protesteren tegen deze mensonwaardige behandeling, doch ons adamsappeltje blijft bij de eerste slik steken boven de rand van de knellende doek... Wij krijgen het hinderlijk benauwd. „Het is werkelijk wel eens nodig, dat u naar een kapper ging. Wat een haar!! Ik zal het eens extra mooi knippen en dan zult u eens zien, wat er met een vakkundige behandeling van uw haar is te maken. Eens even kijke..... oh ja, ik zie het al, de scheiding in het midden, de zijkanten een beetje opknippen, van achtereen wat uitdunnen.... dat wordt werkelijk een pracht hoofd!" We willen iets in het midden brengen: we willen zeggen, dat er geen sprake is van een scheiding in het midden en dat onze, toch al niet zo dikke haardos, geen verdere uitdunning behoeft.....

Eilaas, ons adamsappeltje knelt nog steeds op een onwaarschijnlijke hoogte in onze keel. Herhaalde pogingen om te slikken hebben slechts een nog benauwder, nog kriebelender gevoel tot resultaat..... „Nog post gehad van de vrouw?" begint de kapper weer. „Ik kreeg gisteren nog een brief van me meisje; ze heeft het

weer eens een keer uitgemaakt. Oh, ik neem het niet meer zo ernstig op als bij de eerste keren. Toen was ik er finaal kapot van en kon haast mijn gedachten niet bij mijn werk houden. Ik knipte toen slecht, maar daar ben ik nu wel overheen; dit is de zesde keer al dat

(Lees verder pagina 6).

BOKSEN

Aangemoedigd door respectievelijk het eerste en het tweede peloton, kwamen de bokkers zich nog gauw opgeven bij de jury. Het sein: „helpers uit de ring.", had al geklonken, maar de jury legde de stopwatch gemoedelijk nog even neer. „Wacht effies," verklaarde een jurylid tot de toeschouwers. De bokkers wilden zich alsnog in laten schrijven, of het kon. „t Kën gebeure, is 't niet?" informeerde de man van de stopwatch tot de man met de blocnote. „Mits van gelijk gewicht," verordeneerde een ander jurylid technisch.

De bokkers gaven hun incognito luidde prijs. Of ze boksen konden en de spelregels kenden? Natuurlijk. „k Heb eens," begon Tinus omslachtig aan het publiek achter hem te impliceren, maar het publiek verzocht om meer spoed. Ze zouden het wel zien, straks. „Schiet op, jouw gewicht, boer," vermaande Jaap, hoewel kennelijk ook van landbouwerskringen afkomstig. Tinus wist het echter niet meer. Hij meende 60 kilo, waarschijnlijk denkend, hoe hij aan de hand van zijn vader-eertijds, op de weegschaal van het station stond. De jury lachte hem uit en legde deze bekentenis verkeerd uit. „Waarschijnlijk nu al bang voor je verlies?" Deze hatelijke woorden ontgingen Tinus, gelukkig. „Wat is dan jouw gewicht," informeerde Tinus onzeker tot Jaap. Dit bleek bij de tachtig te zijn en aangezien Tinus een kleine kop groter was, besliste de jury dat het gewicht van Tinus 84 kilo bedroeg.

De benodigde formulieren werden ingevuld en daarna konden de deelnemers die nog steeds in volle gemoedsrust loom in de touwen hingen, gaan boksen.

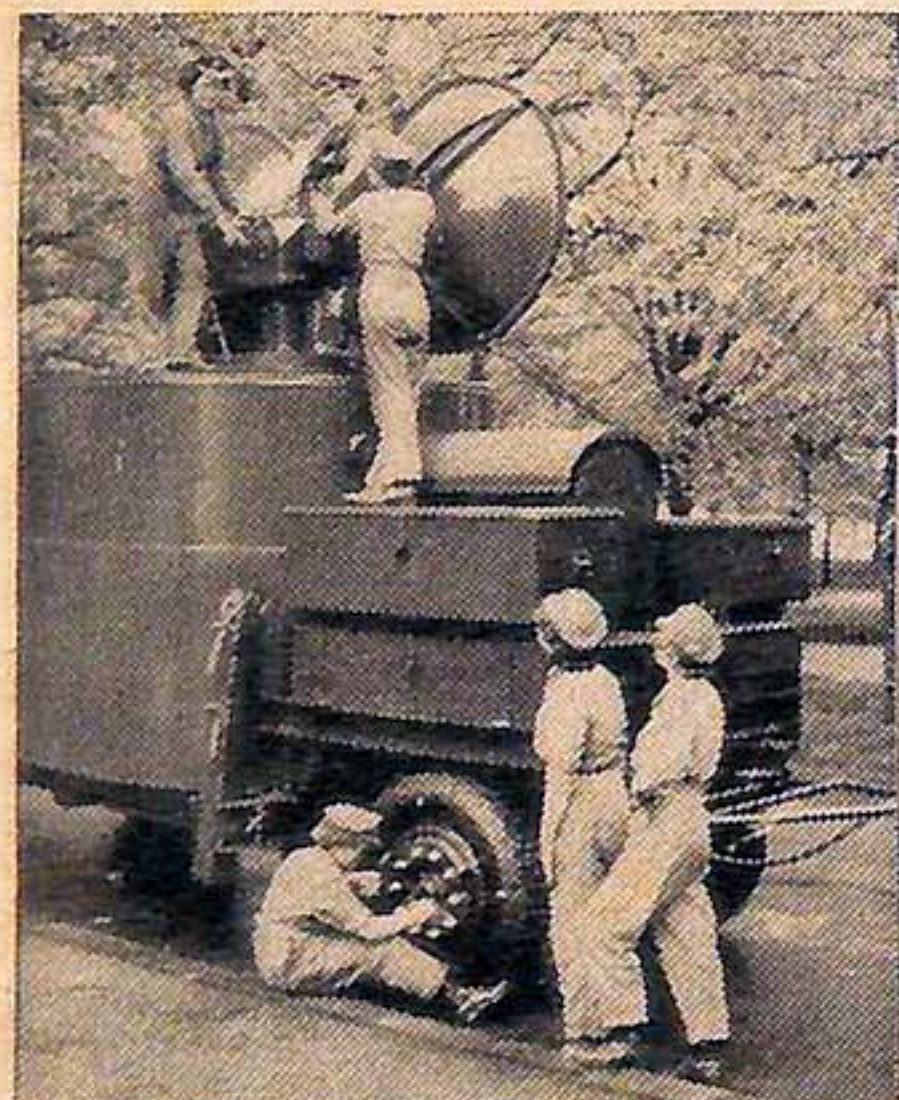
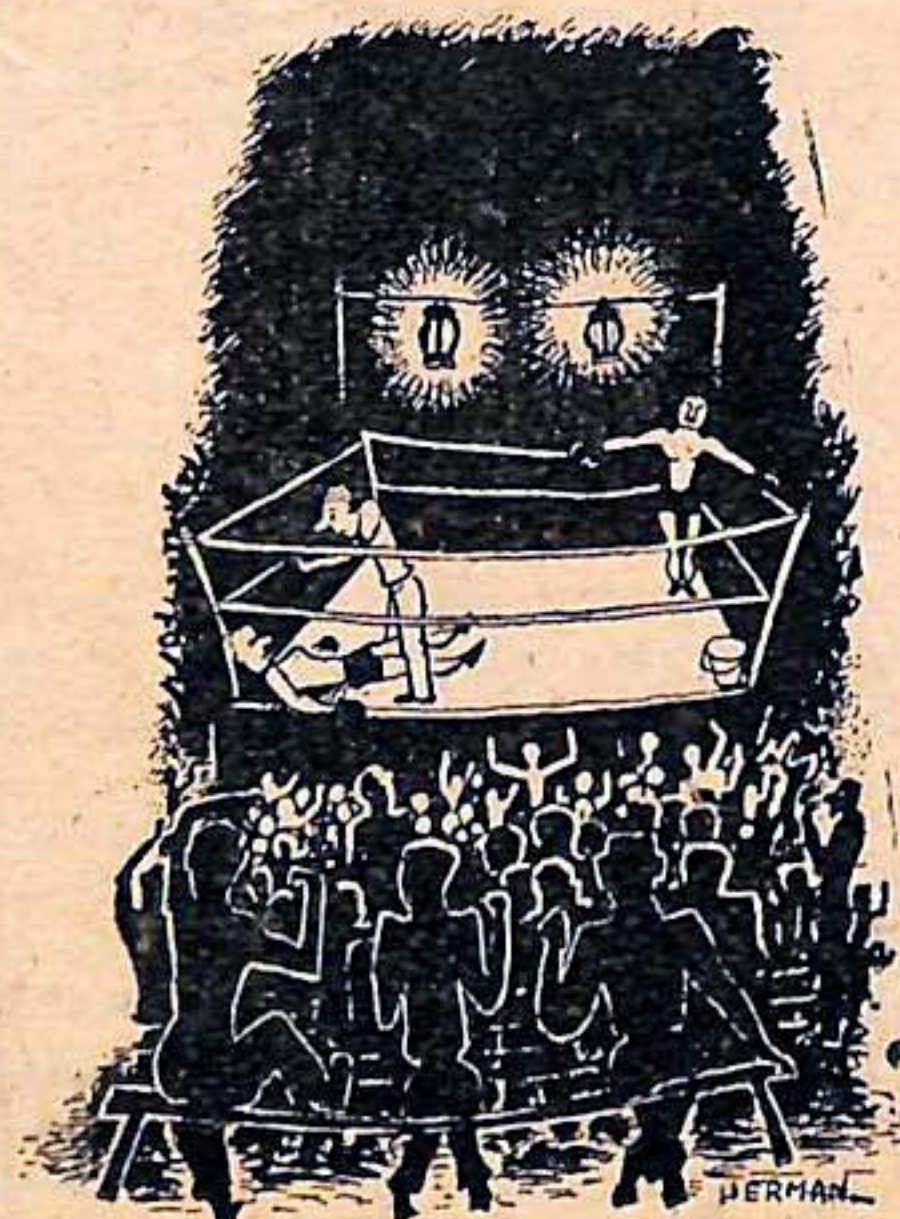
Als Jaap en Tinus de ring betreden, wordt er goedkeurend gefloten en afkeurend gesist. Het publiek fluit en sist vol afwisseling en het is niet goed uit te maken wie van de twee de meeste supporters telt. Ook niet nadat ieder voor zich op de bekende internationale wijze de vuisten balt, de armen opheft als om te demonstreren hoe iemand kan worden verpletterd, een hoop lucht inademt zodat wat ribben te zien zijn en bête op de menigte neerkijkt.

Nadat het sein „helpers uit de ring" heeft geklonken, vat de scheidsrechter vriendschappelijk de spekruggen der bokkers die welwillend luisteren naar het gefluister van deze man. Mogelijk heeft deze het over zijn onbetaalde belasting, getuige het fronsen, dat zo nu en dan de woordenstroom onderstrept, maar het publiek kan slechts gissen. Na een vriendschappelijk tikje komen de bokkers even vriendschappelijk op elkaar toe en vatten onderwijl even innemend elkaars gehand-

schoende hand, onderwijl pogend elkaars gedachten te raden. Omdat dit schijnbaar niet lukt, stoten ze elkaar ruw af en lopen om elkaar heen, zonder rekening te houden met de scheidsrechter. Zo nu en dan wordt een arm als een periscoop uitgetrokken en weer onmiddellijk in uitgangspositie gebracht om te proberen of de tegenstander hiermede uit de tent kan worden gelokt. Het publiek begint nu vol overgave te sissen. Ter voldoening van het publiek waarschijnlijk, zijn beiden nu actief bezig elkaar pijn te doen.

De wedstrijd krijgt reeds in de eerste ronde een tragisch einde. Tinus struikelt en ploft amechtig op de harde grond. Een formidabele slag op z'n ribben is hiervan de oorzaak. Het publiek krijgt juichend, Jaap hangt lusteloos in de touwen, zonder enige interesse naar de man op de grond kijkend. Terwijl het publiek nu weer zich één voelt met de gevallene, blijft deze tactisch tot de achtste tel op de grond liggen, om zich dan kalmpjes omhoog te werken tot de verticale stand wordt bereikt. Het publiek breekt de banken af. Al deze moeite blijkt tevergeefs. Armzalig knikt Tinus tegen de scheidsrechter. Tinus verdwijnt tussen de touwen. Het publiek heeft enige seconden nodig om dit te begrijpen. „Opgegeven". De scheidsrechter grijpt actief de arm van Jaap en laat het lichaamsdeel in de vrije lucht zwabberen. De overwinnaar schijnt het niet te beseffen. Jammer.....

Het publiek meesmuult nog over deze wedstrijd die bij de aanvang zo vol beloften scheen. 80 en 84 kilo, mijnheer! De meningen van „maagstreek geraakt" tot „tactische linkse" worden luide verkondigd. Twee nieuwe trekken met verzekerde gezichten de ring in.

Ter gelegenheid van de viering van „Army day", vertonen de leden van het vrouwelijke hulpkorps hun kunnen met een radarwagen in Hyde park.

Amice,

Terwijl ik me net heb neergezet, om aan jou mijn veertiendaagse brief te schrijven, gaat het fluitje van de scheidsrechter op het veld, waarop ik uitkijk en ik hoor duidelijk een der meespelers met een diepe teleurstelling roepen: Uit, bal! Hij had waarschijnlijk het winnende puntje willen maken, maar mikte de bal net niet nauwkeurig genoeg. Hij kon even zijn diepe teleurstelling niet verkroppen.

Je kent natuurlijk ook wel die lui, die, als ze de nederlaag lijden volstrekt ongenietbaar zijn. Ze kunnen er niet tegen. Ze missen de training van de geest, die ook het lijden van de nederlaag sportief neemt. Het gaat in de sportwereld om twee dingen; je zet alles op haren en snaren om binnen de grenzen van de spelregels de overwinning te bevechten en je neemt de nederlaag zó, dat je je daardoor niet uit het veld laat slaan, maar er kracht uit put om een volgend maal meer succes te hebben. Het zal je wel vreemd in de ooren klinken, als ik het leven ook een spel noem. Je geeft het misschien wel toe, maar dan in de zin van een vreemdsoortig en een grimmig spel, waarin je zelf meer voetbal bent, waarmee wordt geschopt, dan medespeler, die de bal trapt. Toch doe je dan verkeerd. Nee, je moet je niet als voetbal beschouwen, maar als medespeler, die er op uit moet zijn, om de overwinning te behalen op wat kwaad, slecht en gemeen is.

Ik verbaas me er altijd weer over, dat men zich, voordat men aan het vechten toe is, al gewonnen geeft! Wie doet dat nou toch? En verontschuldigen zijn er bij de vleet. Ja zie je: het tropisch klimaat, de verveling, het ver zijn van ouders, vrouw of verloofde, het wegvallen van de vroeger zo sterk beschuttende publieke opinie en je bent toch niet van steen enz. Goed, ik wil dat alles in volle zwaarte laten wegen maar daarnaast laat ik in even volle zwaarte wegen: Wie zijn geest beheerst is sterker, dan die een stad inneemt. Noem de meest beroemde stedendwingers uit de wereldgeschiedenis: ze zijn als zodanig de mindere van de eenvoudige, die zijn geest in bedwang heeft, die zijn denken, voelen en willen onder de knie heeft en houdt!

Je kent het gezegde: Een uur van onbedachtzaamheid kan maken dat men jaren schreit. Eigenlijk is het nooit helemaal alleen onbedachtzaamheid. Het is ook ongevoeligheid en het is ook onwilligheid. Je kunt drommels goed in de gaten hebben, dat een bepaald boos avontuur zeer nare gevolgen kan hebben, maar je redeneert ze voor je zelf weg want je wilt eenmaal en als je dan met de gebakken peren zit, dan heb je ook het vrome smoesje natuurlijk bij de hand, waarbij je aan God de schuld geeft, omdat Hij je niet op tijd heeft tegengehouden.

Ik weet niet of je: „De steen der wijzen” van Anker Larsen kent. Daar wordt in het begin de figuur getekend van Holger, die zag hoe een der grote jongens van de klas een schop gaf tegen het zitvlak van een spelend kereltje, zodat deze een lelijke val maakte. Nadat hij eerst dat kereltje verzorgd had, begon, zo staat het er, zich een gevoel in hem omhoog te werken. Zijn ogen werden zwaar en troebel van uitdrukking. Men kon van alles verwachten, de dunne lippen trokken zich samen tot een smalle streep, het troebele verdween uit de ogen, maar daarmee ook het menselijke. Ze geleken de ogen van een wild beest. Hij kende geen maat en geen grenzen wanneer de woede over hem kwam.....

Zo zijn er ook, die geen maat en geen grenzen kennen, wanneer de hartstocht

In de periode van 17 April tot en met 23 April 1949 zijn ondervolgende militairen gesneuveld:

soldaat	D. Meyerhof	280811065
sold. 1e kl.	P. A. W. Peters	270914093
soldaat	P. J. Lennertz	270808111
soldaat	J. H. W. Dekker	260802185
soldaat	W. A. Visch	271103208
soldaat	J. H. Dolman	260318019
sold. 1e kl.	F. Jonkers	251219168
huz. 1e kl.	A. Bosman	260608077
huz. 1e kl.	D. Peters	261028065
smi.	H. W. Bos	230408008
sold. 1e kl.	J. M. v. d. Erve	261005075
sold. 1e kl.	C. van Zee	250414072
vdg.	D. van Nieuwenhuizen	140503002

Jav. sld. tkl. inf.	Soedjono	124721268
Soend. sld. tkl. inf.	Paat	104717137
Jav. sld. tkl. inf.	Soetomo	30794
Jav. sld. tkl. inf.	Soenoos	43225
Bat. sld. tkl. inf.	Sitanggang	35906
Jav. sld. tkl.	Sidjas	32790
Jav. sld. ekl. inf.	Disan	7433
Jav. sld. tkl. inf.	Goetoel	11720
Bat. kpl. inf.	M. Hoetagoeleng	36968
Jav. sld. tkl. inf.	Kadar	32606
Jav. sld. ekl. inf.	Kawan	21435
Amb. sld. tkl. inf.	Leatemala	19878
Jav. sld. tkl. inf.	Legiman	27709
Jav. sld. tkl.	Masiman	15838
Jav. sld. tkl.	Nakim	33461
Jav. sld. ekl. inf.	Partopawiro	15953
Jav. sld. ekl.	Amatsardi	24043
Chin. sld. tkl. inf.	Tan Tjiauw Ong	10962/A
Tim. sld. tkl. inf.	Wimpe	24713490
Amb. sld. tkl. inf.	Lalurumele, L.	104719371
Soend. sld. tkl. inf.	Emen	54823397

In dezelfde periode zijn van de veiligheidsbataljons gesneuveld:

Inf. V.B. sld. tkl.	Nawi bin Sapan, van de Barisan Pengawal Pasundan.	2174
---------------------	--	------

Vermist:

Jav. sold. tkl. gi.	Roeslim	104718339
Jav. sold. tkl. gi.	Soehadi	104717234

ZUSTER POTT ging heen

Neen, schrik niet, gij lezer, die zuster Pott kent als de altijd hulpvaardige en kundige „moeder van het hospitaal”, zoals luitenant-kolonel Nieuwenhuis de scheidende directrice van het Boolweghospitaal noemde. Neen, er is niets ernstigs gebeurd met zuster Pott, tenminste als men het heengaan van een onmisbare uit onze militaire samenleving niet ernstig wil noemen.

Donderdag, 10 Mei, i.l., was dan de dag waarop zuster Pott afscheid nam van vrienden en bekenden, van doktoren, verplegend personeel, chauffeurs, bureaulieden en allen die met haar hebben samen gewerkt. Drie-en-een-halfjaar tropendienst heeft zuster Pott er op zitten en gedurende die tijd heeft zij veel gedaan om het leed van velen te verwachten. Nu haar tijd was gekomen om heen te gaan, hoorden wij uit de speeches van de hospitaalmensen,

over hen komt, dat donkere gevoel, dat zich omhoog werkt..... Gelooft je niet, dat het goed is tegen ieder te zeggen en dan tijdig, nog voor dat donkere gevoel zo allesoverheersend zich van hen meester heeft gemaakt: Beheers je geest! Vecht om je zelf onder de knie te krijgen, en te houden.

En als je twijfelt aan de mogelijkheid hiervan, dan vraag ik je: Zou God, Die gezegd heeft, gij zult over de zonde heersen, niet hem helpen, die in het besef van eigen niet kunnen, bij Hem aanklopt om kracht?

Hartelijk gegroet
Terr. legerpredikant.

hoe zeer men het werk van zuster Pott heeft gewaardeerd. „Zij was de moeder van ons hospitaal”, is wel de mooiste titel die men haar kon toedenken. Na zijn speech, overhandigde overste Nieuwenhuis, namens het gehele personeel, een aandenken aan de scheidende zuster. Voorts werden er nog waardevolle woorden gesproken door zuster Bruins (met bloemen!), zuster N.T. Ellerkamp (haar opvolgster), terwijl zuster Pott, („Ik ben een vrouw van weinig woorden en doe het dus van een papiertje.....”) tenslotte alle sprekers en spreeksters en samenwerkers en -sters bedankte voor de vriendelijke woorden en samenwerking. Generaal-majoor Scholten, die persoonlijk afscheid kwam nemen van de zuster, bedankte haar, namens alle troepen in zijn territorium, voor hetgeen zij heeft gepresteerd voor hun welzijn, en overhandigde haar de oorkonde, een dankbetuiging en herinnering aan de tijd, op Sumatra doorgebracht.

Wij wensen zuster Pott, die van een welverdiend verlof in Amerika gaat genieten, een prettig verblijf in de States.

VORMINGSCENTRUM

1. Het middenstandsexamen 1949 is nu definitief vastgesteld op Donderdag 1 en Vrijdag 2 September.
2. Candidaten moeten zich opgeven of opgegeven worden bij het vormingscentrum Medan op 10 Juni a.s. uiterlijk, met vermelding van naam, voornamen (voluit), stamboek- of

het is uitgeraakt. Elke keer kreeg ze medeliden met.....”

..... „de klanten.....”, kunnen wij uit onze benauwde keel persen, doch het adamsappeltje blijft op zijn hoge post. „Wat zegt u? De klanten?..... Och, ik mag niet klagen. Het loopt hier aardig druk. De meeste klanten komen.....”

..... „in het hospitaal.....”, stoten wij uit. Het adamsappeltje beweegt zich, doch volhardt in zijn positie.

„In het hospitaal? Ja, daar heb ik ook een tijdje geknapt, maar daar is niks aan. De meesten moet je kaal knippen en dat is funest voor een goeie kapper. Je verleert je goede stijl zo gauw. Als het kaalknippen er eenmaal goed inzigt, krijg je het er niet zo één, twee, drie weer uit. Daarom ben ik maar weggegaan.....”

Zo ratelt hij door. Wij doen geen pogingen meer om ook nog maar wat te zeggen. Nu hebben wij niet bepaald een goed uur van de dag uitgekozen om ons te laten knippen, want de zon schijnt recht in de spiegel voor ons en weerkaatst haar stralen meedogenloos op het netvlies van onze ogen. Dat is jammer, want een spiegel is er tenslotte om in te kijken en dit wordt ons ten ene male onmogelijk gemaakt door bovengenoemd euvel. Gelaten sluiten wij de ogen en laten de woordenstroom over ons onderhanden zijnd hoofd vloeien. Wij proberen niet meer iets te zeggen. Wij proberen niet meer het weerbarstige adamsappeltje tot de orde te roepen. Wij geven ons over aan de willekeur van de behandelende kapper. Kunt u zich voorstellen, dat een mens in zulk een gemoedrust, na een twaalfurige nachtwacht indommelt, ook in deze omstandigheden? Wij wel, want wij dommelen in... Slaap is het eigenlijk niet; slechts een tijdelijke verdoving. Wij krijgen visioenen van operatiekamers met dokters in lange, witte jassen, die gespleten hoofden dichtnaaien met lange, dikke naalden, die later veranderen in spaken van een fietswiel. Bij elke steek bewegen de hoofden zich van links naar rechts en van rechts naar links. De gezichten zijn verwrongen van pijn, de adamsappeltjes hangen voor aan het puntje van de kinnen. De wangen lopen blauw aan en de ogen zijn gesloten.

Plotseling komt een dokter binnenrennen met een grote knots en geeft al die hoofden een flinke tik.....

Wij schrikken wakker. „Waar zijn wij?”, klinkt het beduusd. Wij horen schaterlachen en kijken om ons heen. „Klaar”, horen wij de kapper zeggen en we staan op, pakken onze portemonnaie en leggen het geld op het plankje vóór de spiegel. Tegelijkertijd kijken we in de spiegel... Onze haren zouden ten berge zijn gerezen, als... we deze nog hadden... Ergens midden op ons hoofd staat nog een zelig plokje haar, gelijk een struikje op een groot grasveld.

De zon schijnt nog in de spiegel, op ons kaal hoofd. KAAL!!! Wij zijn kaaal; nagenoeg geen haartje hebben we meer. Wij struikelen over de wortels van de djerukboom, houden ons vast aan de stam en horen de kapper zeggen: „Ik heb u maar een beetje kort geknapt. Dat is lekker fris hier in de tropen...”

Soesah.

legernummer, rang en onderdeel of dienst.

3. Met de opgave, moet tegelijk het examengeld ad f. 7.— voldaan worden.
4. Commandanten en hoofden van diensten worden verzocht aan het bovenstaande algemene bekendheid te geven.

Tarutung, een buitenpost op Noord-Sumatra. Zou men in Holland wel weten, wat deze plaats bestaat? Wat hebben wij vroeger aan aardrijkskunde van Indië geleerd? Er waren slechts weinig lieden, die van dit stadje ooit hadden gehoord, totdat de tweede politionele actie kwam. Toen wisten althans de jongens van Noord-Sumatra, dat Tarutung bestond en weldra ging de mare rond, dat dit stadje een „moordklimaat” had. En weldra zou blijken, dat er toch ook mensen „van buiten” waren, die ook al wisten, dat Tarutung in Tapanuli lag en, wat belangrijk was, dat er Hollandse jongens zaten, die dag aan dag hun plicht vervullen. Deze mensen waren o.a. de personen van het gezelschap „Van Noord tot Zuid” en de dames en heren van het gezelschap „Hoe is de stand Mieke”.

Neemt van mij aan, een gezelschap kan op prijs worden gesteld doordat het iets goeds brengt, maar voor de jongens is het feit, dat ook de buitenposten niet worden vergeten, belangrijker. Hierdoor beseft men inderdaad, dat het „Wij leven mee met de jongens over zee” niet slechts een leuze is. Iedere geste uit het vaderland wordt ten eerste op prijs gesteld, omdat iedere jongen nog altijd met zijn hart aan Nederland hangt. Laat ik u eens meenemen naar Tarutung en maakt u eens een optreden van een Niwa-gezelschap mee.

Het convooi was binnen gekomen en weldra was er het bericht, dat Mieke met nog een „stel” was meegekomen. De volgende avond zou het optreden plaats vinden in de bioscoop „beneden”. Het plaatsje Tarutung is namelijk tegen een berghelling gebouwd.

Dinsdagavond 2 Mei 1949..... Tegen acht uur stroomde de zaal behoorlijk vol. Helemaal vol zou ze nooit worden, want zoveel jongens lagen er niet in Tarutung. Trouwens, er moest ook nog wacht worden geklopt. Even voor acht uur kwamen de leden van het gezelschap binnen. Iedereen keek natuurlijk naar de dames. U moet weten, dat er slechts één blanke dame in Tarutung woont, de echtgenote van de troepencommandant van Tapanuli, mevrouw Trebels. Toen de leden van het gezelschap voor het podium stonden, maakten de dames allerlei rare gebaren. Wat was er aan de hand? Er vloog een groot aantal vogeltjes boven het podium en een paar honden snuffelden achter in de zaal wat rond. Mieke vond het gek, maar de jongens lachten erom, ze waren niet anders gewend. Décors waren natuurlijk niet aanwezig, een ongeschilderde houten wand vormde de achtergrond van het toneel. Ook een trapje om op het podium te komen was er niet. En om toch nog service te bieden, had men een plank als loopplank uitgelegd. Met de armen uitgestrekt om het evenwicht te bewaren waggelden de dames het podium op. De voorstelling begon... Eerst werden een paar liedjes gezongen door Netty en Henk Viskil en zowaar, de stemming kwam erin. De jongens kregen er zelf plezier in. De hersengymnastiek kwam aan de beurt, sommige jongens

moesten naar voren worden gesleept en anderen kwamen uit eigen beweging. Uiteindelijk stonden er twee ploegen van vier man die elkaar zouden bevechten op het gebied van hersengymnastiek. Vragen werden afgevuurd en het bleek al gauw, dat de rechterploeg sterker was, doordat een van de vier, Bob Berkemeier uit Den Haag, wachtmeester bij de M.P., zoveel wist, dat de vragensteller geen vraag te moeilijk kon vinden. Tenslotte moest hij vijf dierengeluiden maken hetgeen iedere toeschouwer hoogst amuseerde; men mocht het wel dat de M.P. eens te pakken werd genomen. De vraag aan de volgende persoon van de andere groep luidde: „Welke man gaat bij het uitoefenen van zijn beroep steeds achteruit?” En als een bliksemflits bij een heldere hemel antwoordde de soldaat, aan wie de vraag werd gesteld: „IK-ZELF”. Een daverend gelach klonk op uit de zaal en, hoewel het goede antwoord eigenlijk luidde: „Een straatmaker”, werd er toch een punt voor toegekend.

Soms deden de jongens op het podium zo raar, dat 't gezelschap zelf ook niet ernstige kon zijn. Kortom, het was een gezellige avond. Als een der laatste nummers werd het lied „Ik hou van Holland” door Henk Viskil gezongen, waarvan het refrein respectievelijk meegeneuried, meegezongen, en meegebruid werd. Men voelde iets van het kleine Holland, iets van de Hollandse sfeer in het grote, ongezellige bioscoopgebouw, waar het toch gezellig was. De volgende dagen werd nog vele malen het rake antwoord „IKZELF” herhaald. Daarna werd er niet meer over gesproken. Alles behoorde weer tot het verleden en het optre-

In het verzoekplatenprogramma van Donderdag, 2 Juni, zullen voor onderstaande personen platen worden gedraaid:

Mej. Joyce de Roock, Paviljoenlaan, Medan, op verzoek van een van haar sportvrienden.

Hin Kian Sin op eigen verzoek.

Mej. Paula Hanssen, van Rudy en zijn vriend.

Soldaat ekl. Nick Groenheide, 1-5-10 R.I. op verzoek van ouders, broers, zusters en vrienden.

Zuster Anna, zaal 9, mil. hospitaal, van Wim en de jongens van het 1e pel. 3-4-2 R.I.

Mej. Ine Benning, op verzoek van de huzaren Fred, Henk en Rinus.

Aan onze medewerkers

De inzendingen van deze week staan wederom in het teken van de verhalen. Opvallend is, dat het leeuwenaandeel werd geleverd door de vrienden van het nieuwe bataljon. Was het verleden week **vaandrig B.**, die ons verraste met zijn reisbeschrijvingen, thans wil **korporaal St.** niet achterblijven en vertelt ons in een tweetal opstellen over zijn belevenissen aan het Suez-kanaal en zijn indrukken op Sabang. Het doet ons genoeg onze lezers in dit nummer van de Klewang van zijn pennevruchten te kunnen doen genieten. Wij verwachten nog veel van het 424-ste. De eerste schreden op het slappe koord der soldatenjournalistiek waren niet slecht. Doorzetten, mannen!

Artillerist: Gaat wederom door met zijn treffers, kijkjes in het soldatenbestaan en zond ons zijn verhaaltje: Ruilhandel.

Soesah: Welbekend door zijn serie: Kompaskeien, waarin hij zijn collega's in het zonnetje wist te zetten, bekijkt zich thans zelf eens in de spiegel en wat hij daarin zag, leest ge in zijn verhaaltje: „De kapper”.

den van het gezelschap werd vergeten. Andere dingen vroegen wederom de aandacht.

Het optreden van dergelijke Niwa-gezelschappen is, evenals eten en drinken een levensbelang voor de jongens op buitenposten. Post uit Holland, het optreden van Niwa-gezelschappen, het zijn allen arbeidsvitaminen voor de Nederlandse soldaat, die zijn taak vervult ver van zijn vaderland.

TWEE MENINGEN

Een Parijse bioscoop heeft een enquête laten houden onder het publiek over de wekelijkse, resp. dagelijkse, resp. jaarlijkse bioscoop-gang. Er bleek, dat 88% van alle Parijzenaars volgens deze enquête de bioscoop bezoekt. Het deel der bevolking tussen 18 en 25 jaar leverde het grootste percentage; maar ook boven de vijftig vond men nog bijna 80% trouwe bezoekers. De helft van alle gevraagd ging eenmaal per week, 20% meermalen per week. Ongeveer de helft gaat voor een bepaalde film, de andere helft gaat eenvoudigweg „naar de bioscoop”. Zestig procent prefereert een Franse film, 10% een buitenlandse. Een derde van de gevraagden hield van kleurenfilms. Films, die men zich herinnerde, waren onder andere „Monsieur Verdoux”, „Beste jaren van ons leven” en „Mrs. Miniver”, Franse films „Symphonie Pastorale” en „Diable au corps”.

De Amerikaanse filmindustrie toetst bij voorkeur haar producten aan wat dan heet „de grote massa”; en de maatschappij, die zojuist een film „Bomba the jungle boy” heeft vervaardigd, vertoonde hem eerst, om vooral ieder high-brow-gedoe te vermijden, aan een gorilla. Voor de kooi van de grootste gorilla in Amerika had men een projectiedoek aangebracht, en dit met een glazen plaat beschermd tegen eventuele woede-aanvallen van de toeschouwer. Deze toonde zich welwillend geïnteresseerd bij de natuurobservaties, maar toen het gebruikelijk oerwoud-liefdesdrama begon, werd hij zeer kwaad en wierp zijn voedsel naar het doek. Dit staaltje van goede smaak geeft de producer ernstig te denken. Het stelt de evolutietheorie ook in een wat scheef daglicht.

Radio-Medan brengt

In de week van 29 Mei tot en met 4 Juni,
op de 41,6 en de 60,8 meter band.

Zondag 29 Mei: 7.00 nieuws uit Batavia; 07.10 Zondagmorgen zonder zorgen; 07.40 liedjes uit Zuid Afrika; 08.00 programma parade: staalkaart van radio Medan!; 07.40 Johnny Meyers quintet; 08.30 Zondagmorgen concert met werken van **Claude Debussy**; 09.15 religieuze muziek; 09.30 kerkdienst; 10.45 sluiting

12.00 nieuwsberichten; 12.12 lunchmuziek; 13.00 u neemt één paltje en wij draaien een plaatje; 13.30 lichte voormiddagklanken; 14.00 sluiting.

19.30 hors d'oeuvre; 20.00 woord van hart tot hart; 20.15 Margaret Sheridan en Marguerite D'Alvarez; 20.30 een rustig plaatje voor 'n rustig dansje; 21.00 nieuws uit Batavia; 21.10 sportpraatje van kapitein de Lange; 21.20 ons klassiek Zondagavond concert met composities van W.A. Mozart; 22.30 sluiting.

Maandag 30 Mei: 19.30 klassieke muziek voor iedereen; 20.00 causerie „wist u dat”; 20.15 swing session, het programma voor alle swingliefhebbers; 20.45 Crescent trio, Avalon Boys en de Rhythm Tuners; 21.00 nieuws uit Batavia; 21.15 La adobe Haciendai; 21.45 zang uit opera's; 22.00 „als de avond valt”; 22.30 sluiting.

Dinsdag 31 Mei: 19.30 van Poesta en steppen; 20.00 causerie; 20.15 het orkest van de week: **Django Reinhardt**; 20.45 instrumentaal allerlei; 21.00 nieuwsberichten; 21.15 selectie uit de NIWIN koffer; 21.55 sonate nr. 9 van L. v. Beethoven; 22.30 sluiting.

Woensdag 1 Juni: 19.30 ziekenhalfuurtje voor Nederlandse militairen; 20.00 **Sumatra serenade**, u gebracht door Barbara en Chuck MacKenzie; 21.00 nieuws uit Batavia; 21.15 de componist van de week; 21.40 **van en door de strijdkrachten**, m.m.v. oom Herman; 22.00 rustige dansmuziek tot besluit.

Donderdag 2 Juni: (het speciale programma voor de strijdkrachten) 19.30 verzoekplatenprogramma, „vraag en aanbod”; 20.00 de dienst voor legercontacten spreekt; 20.15 hersengymnastiek; 20.45 „music of the jazzbands”; 21.00 nieuws uit Batavia; 21.15 het dansorkest „the blue stars” speelt in studio

II; 22.00 Hollandse artisten; 22.15 marsmuziek; 22.30 sluiting.

Vrijdag 3 Juni: 19.00 het kinderehalfuurtje van tante Hill; 19.30 „drifting and dreaming”; 20.00 buitenlands weekoverzicht; 20.15 Puccini's opera **Madame Butterfly** tweede deel; 21.00 nieuws uit Batavia; 21.15 studio uitzending van het ensemble Mariëff; 22.00 oude bekenden; 22.30 „together”; 23.00 groeten uitzending naar Nederland, relay uit Batavia; 23.30 sluiting.

Zaterdag 4 Juni: 19.30 „tutti frutti”; 20.00 ons kort verhaal; 20.15 „de beentjes van de vloer”, het moorddadige programma dat u rillingen bezorgt; 20.45 filmcland voor de thuisblijvers; 21.00 nieuws uit Batavia; 21.10 non-stop rythme; 21.30 negen heit de klok, cabaretprogramma; 22.15 „week-end serenade”; 22.30 sluiting.

HONKBAL

Een sport van Nederlandse origine

In Nederland zien de beoefenaars van de honkbal sport steeds met belangstelling uit naar het verloop van de voetbalcompetitie. Hebben de volgelingen van „koning voetbal” hun programma volledig en volgens plan kunnen afwerken, dan is er voor de zomersporten volop tijd en gelegenheid om de publieke belangstelling tot zich te trekken. Nergens in de sportwereld juicht men harder dan in het kamp der honkballers, als het weer de voetballers in een bepaald seizoen gunstig gezind is. Vele honkbalclubs zijn n.l. onderafdelingen van grote voetbalverenigingen en het is te begrijpen dat de negentallen, die in de competitie uitkomen, niet op volle sterkte kunnen verschijnen, zolang de voetballers onder hen nog niet als zodanig hun congé hebben gekregen.

Vooraf gedurende de bezettingsjaren is de animo voor de honkbal sport groter geworden. Helaas stond de technische moeilijkheid de ontwikkeling in de weg. Er was geen materiaal genoeg en men kon er ook niet aankomen. De grenzen waren gesloten, Amerika deed in kanonnen en Japan, de tweede leverancier, deed aan „gratis bescherming”. Bij de geweldige ontwikkeling, die de honkbal sport in Amerika heeft meege maakt, zinkt de vooruitgang, die in Nederland is te bespeuren, in het niet. Bekende honkballers zijn in het land van de dollar even populair als Truman, Bing Crosby en Ingrid Bergman. Wie nu echter denkt, dat Amerika de

beoefenen. De Nederlanders, die eens kwamen kijken, dachten: „Dat is nou echt een Amerikaans spel. Dat moeten we ook leren”.

De voetballers hebben de rij der honkbal beoefenaars in Nederland geopend. Spelers van Ajax en Blauw-Wit gaven het voorbeeld en maakten Amsterdam tot het centrum van de toenmalige honkbal sport. Niet veel later begon ook Haarlem en sinds die tijd dateert de felle, sportieve strijd tussen de Amstels stad en Spaarnestad om de suprematie. Haarlem is nu wel de onbetwiste primus in de reeks van sportieve stedenwedstrijden, die worden gehouden. Elfmaal achtereen wisten de Haarlemmers de wisselbeker mee naar huis te nemen. In de strijd om het landskampioenschap evenwel, gaat de hoofdstad aan de kop. Blauw-Wit behaalde negen keer het kampioenschap. Daarna komt Haarlem met vijf titels en Ajax met vier. In 1947 wist de derde klasse voetbalclub Schoten op de

bakermat is van de honkbal sport heeft het mis. De eerste honkballers ter wereld waren onze eigen voorvaders en wel die van de Zuid-Hollandse eilanden. Deze eilanders, die naar Amerika gingen om daar hun geluk te beproeven, importeerden het spel daar en zij hadden natuurlijk niet kunnen denken, dat hun sport nog eens zo'n enorme vlucht zou nemen. Van Amerika uit, kwam het spel verfrist en met enigszins gewijzigde vormen in Nederland terug. In de eerste wereldoorlog n.l., waren vrij veel Amerikanen en Engelsen in ons land geïnterneerd. Zij kenden het spel goed en betrekkelijk vrij als ze in Nederland waren, konden zij hun sport naar hartelust

De buitenspelregel

Naar aanleiding van een desbetreffend artikelje in Klewang no. 18, ontvingen wij van verschillende zijden mededelingen en uitleg over de buitenspelregel. Het is ons nu gebleken, dat de, in dat artikelje vermelde buitenspelregel wel degelijk bestaat, zodat uw sportredacteur zich, op zijn zachtst uitgedrukt, heeft vergalopperd. De official, waarmee wij over dit onderwerp „in de clinch” waren, gaat echter ook niet helemaal vrijuit, omdat de regel niet, zoals werd gezegd, sinds een half jaar in Nederland wordt toegepast, doch reeds sinds 1925. Het is echter niet onze bedoeling spijkers op laag water te zoeken en wij erkennen dan ook gaarne onze fout, terwijl wij hieronder tevens de volledige tekst van de buitenspelregel uit de Handleiding voor scheidsrechters van 1 October 1947 citeren.

Een spelers is buitenspel, wanneer hij op het ogenblik dat de bal wordt gespeeld, dichterbij de doellijn van zijn tegenpartij is dan de bal, behalve:

- indien hij zich op zijn eigen speelhelft bevindt;
- indien zich twee tegenstanders dichterbij hun eigen doellijn bevinden dan hij;

ZWAK VOETBAL TE MEDA.

De voetbalcompetitie voor de eerste klasse der OSVB heeft tot nu toe geen verrassingen opgeleverd, waarbij wij moeten aantekenen, dat we van sommige clubs meer hadden verwacht. Deli-Mij o.a. bleef beneden de verwachtingen. Verscheidene clubs hebben in de afgelopen periode met vertrek van goede spelers te kampen gehad en we mogen aannemen, dat dit euvel nog wel even zal blijven voortduren. Veel veranderingen in de stand verwachten wij dan ook niet meer. 3-15 R.I., dat momenteel de leiding heeft, zal nog wel een harde noot hebben te kraken aan het sterke Sahata en wij zien dan ook met belangstelling deze wedstrijd tegemoet.

De wedstrijden van de vorige week hebben ook niet veel veranderingen in de stand gebracht. 3-15 R.I. won met 8-1 van Victoria, welke uitslag ons echter geflatteerd voorkomt.

De wedstrijden, welke Zaterdag 14 en Zondag 15 Mei 1949 werden gespeeld op de Kebon Boenga, waren geen van beiden van hoog gehalte. M.L., met Deibel op de midvoorplaats en een daardoor verzwakte achterhoede, moest in het zand bijten tegen 3-15 R.I. De uitslag was hier 5-1, een verdiende overwinning voor 3-15 R.I.

titel beslag te leggen.

Op internationaal gebied werd officieel slechts contact gemaakt met België en Frankrijk. In 1948 werd voor het eerst na de oorlog weer contact opgenomen met de Belgen, die met 14-1 het onderspit moesten delven. Het meest populair van alle honkbal matches waren echter wel de wedstrijden, welke werden gespeeld tegen de bemanningen van de, Amsterdam bezoeken- de Amerikaanse oorlogsbodems. Niet alleen echter, omdat de Amerikaanse jongens ongelooflijk goed speelden waren zij geliefd bij de honkbalminnende jeugd. Zij hadden n.l. de gewoonte na de gespeelde wedstrijden hun attributen op de tribunes te slingeren tot groot genoegen, die zich er van meester konden maken.

Honkbal, we mogen het gerust zeggen, is thans reeds populair genoeg, om met een dergelijk gebaar hele veldslagen te ontketen.

De L.T.D., die tegen Deli-Mij. in het veld trad, handhaafde haar derde plaats op de ranglijst, door een 3-1 overwinning. Over het algemeen werd er slordig gespeeld, waaraan zelfs keeper Geerlofs dit keer mee deed. Zijn herhaaldelijk uitlopen, zelfs waar het niet nodig was, maakte geen veilige indruk. De wedstrijd stond overigens op laag peil.

Tot slot volgt hier dan nog de stand bijgewerkt tot en met 15 Mei en het nieuwe programma:

Stand :

3-15 R.I.	6	4	2	10	23-7
Sahata	4	3	1	7	6-2
LTD	6	3	1	7	9-6
Victoria	6	2		4	6-15
Deli Mij.	5	1	1	3	10-11
ML	6	1	1	3	10-12
Chung Hua	5			2	7-18

Programma :

1e Klasse.

28/5 Chung Hua — Sahata
Kebon Boenga 5.00 u.
29/5 3-15 R.I. — LTD
Kebon Boenga 5.00 u.

2e Klasse.

23/5 VMMA — Behos
Benteng 5.00 u.
25/5 Unie — M.P.
Kebon Boenga 5.00 u.
23/5 8e Genie — Haco
D.P.S. I. 5.00 u.

Nieuws uit Nederland

In de bokswereld trekt Luc van Dam weer de aandacht van het publiek. Zijn voetblessure geneest snel en hij heeft zijn training weer hervat. Uit Engeland heeft Lucas de Vries, zoals zijn eigenlijke naam luidt, aanbiedingen gekregen uit te komen tegen de Australier Dave Sand en tegen de Engelsman Alex Buxton. Momenteel staat echter alleen de wedstrijd tegen Caboch vast. Te Parijs was nog even sprake van een wedstrijd Beloise - van Dam, maar de Amerikaan, die wellicht kans krijgt tegen de wereldkampioen Cerdan, wenst om begrijpelijke redenen geen risico te lopen.

Na twaalf jaar heeft de Ierse nationale hockeyploeg haar eerste nederlaag van Nederland te slikken gekregen. Na een snelle en boeiende wedstrijd, behaalde de Nederlandse ploeg een verdiende, doch benauwende 5-4 overwinning. Het was jammer, dat aan het winnende Nederlandse doelpunt, dat door Kruize werd gescoord, „een luchtje” zat. Fanny Blankers Koen heeft blijkbaar haar lust tot reizen weer eens de vrije teugel gelaten. Zij is 15 Mei per vliegtuig naar de states vertrokken. Hoewel haar programma daar nog niet geheel vast staat, zou zij in ieder geval op 20 Mei te Los Angeles uitkomen.

UITSLAGEN KNVB

van de wedstrijden gespeeld op 15 Mei 1949

AGOVV	—	SVV	0-0
BVV	—	VSV	3-0
NOAD	—	Heerenveen	0-3

Promotie en degradatiewedstrijden			
Promotie tweede klas, district 3:			
NEO	—	Be Quick	4-3
Labor	—	Gelria	3-2

District 5:			
LSC	—	Emmen	4-0
Zwartemeer	—	Achilles	2-1

Een speler, die zich in buitenspelstand bevindt, moet niet worden gestraft tenzij hij, volgens de mening van de scheidsrechter, enig voordeel uit zijn buitenspelpositie tracht te trekken, of al dan niet opzettelijk, hetzij de loop van het spel belemmert of ingrijpt in het spel van een tegenstander.

Het was ons, tenslotte, mogelijk deze regel in zijn geheel te publiceren, dankzij een... onbekende. Wij verzoeken deze onbekende zijn bezit even bij ons te komen terug halen of ons zijn adres op te geven, zodat we het boekwerkje kunnen terug bezorgen.